

STROKE UTÁN AZ ÉLET

AKIK ÚJRAKEZDIK AZ ELSŐ OSZTÁLYT

Mi következik a nyolc után? – teszi fel a kérdést a logopédus. A férfi bizonytalan, nem tudja a választ. Agyvérzést kapott, ahogy a többi társa is. A kórházi kezelés után hétről hétre tanulni jön az Újrabeszélők Egyesületének órájára. Mérnök, orvos, pilóta, vállalatigazgató is van a csoportban: beszélni, írni, számolni tanulnak.

Stroke – angol szó, csapást jelent. Orvosi szempontból a hirtelen, váratlanul bekövetkezett agyi traumákat nevezik így. A stroke-os betegek egyharmada meghal a roham után. A szerencsésebb harmaduk teljesen felépül. Ám a maradék harmadnak nagyon lassan gyógyuló károsodásokkal kell tovább élniük. A stroke valóban csapás a betegnek.

MI JÖN A NYOLC UTÁN?

Zoli nagyon lefogyott, erősen koncentrált, olyan az arckifejezése, mint egy *Andrej Rubljov*-filmben az orosz vándorszerzeteseké. Béke, szeretet és figyelem ül rajta. Kicsit rá kell segítenie a bal kezével is, amikor jobbal megfogja a tollat, de már egészen ügyesen írja a szavakat: alma, kosár, fazék, szerda... A naptárral gondok vannak, de egyre magabiztosabban olvas. A logopédus megdicséri, amikor hibátlanul megnevezi a kis kártyákra rajzolt hétköznapi tárgyakat. A számolásnál még bizonytalan, nem tudja, hogy mi következik nyolc után, de a kedves hölgy türelmesen biztatja: kilenc. Mosolyogva ingatja fejét, megdörzsöli a szakállát – kilenc, persze. Gyakorolnak tovább. Nem is olyan rég még fotóriporter és grafikus volt. Barátai, ismerősei a művészi képességei mellett különösen értékelték Zoli iróniával átszótt, bölcs gondolatait és frenetikus gasztronómiai rögtönzéseit: csodásan főzött. Egy orvosi rendelőben érte a stroke – az agyában valahol megakadt egy vérrög. Szerencséje volt, az orvos azonnal mentőt hívott, megszüntették a közvetlen életveszélyt. Az intenzívről kikerülve sokáig nem tudott beszélni, járni, nem engedelmeskedett a keze. Párja értette a tekintetéből perzselő fájdalmas kérdést – érdemes így élni? A kezeléseket biztató eredménnyel jártak – úgy tűnik, lassan újra megtanul beszélni, viszonylag jól olvas. Diagnózis: afázia. Az ilyen betegek – az agy sérülése miatt – részben vagy teljesen elvesztik beszédre való képességüket, sokuknál a mozgáskoordináció is sérül. A betegek sajnos nem nagyon válogathatnak az utókezelések között, miután megkapják a kórházi zárójelentést. *Katalin, Zoltán*

kedvese talált ilyen helyet: egy civil intézményt, amit úgy hívnak, Afázia – Az Újrabeszélők Egyesülete. Az egyesületet hárman alapították és működtetik – egy beteg, egy logopédus és egy neuropszichológus. Munkájukat pályázatokból és adományokból finanszírozzák.

A LOGOPÉDUS AZ UTOLSÓ A SORBAN

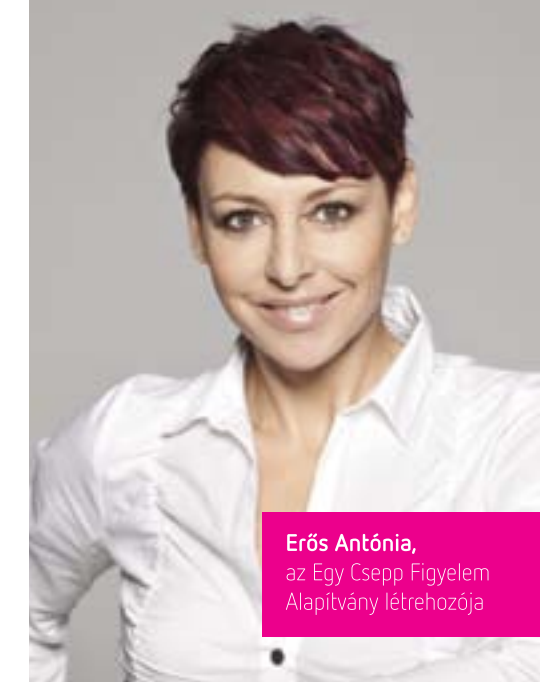
– Ideális az lenne a beteg számára, hogy amikor kijött a kórházból, eljárhasson valahová ambuláns utókezelésre, de ilyen még a nagyobb városokban sincs – mondja *Krasznár Felícia* logopédus, az Afázia Egyesület alelnöke. – Egy-két kórházban megengedik, hogy a páciens a távozás után visszajárhasson beszédterápiára, de nem ez a jellemző. Lenne még egy lehetőség: az otthonápolási szolgálat. Arra van költségvetési finanszírozás, ám a dolog mégsem ilyen egyszerű. A járóképtelen beteg számára biztosított, államilag támogatott óraszám megoszlik a nővér, a szakellátás, a gyógytornász és a logopédus között. Természetesen a logopédus az utolsó a sorban, így ez inkább elvi lehetőség.

AZ ANGOLTUDÁSA ÖRÖKRE ELTÚNT

– Én sem tudtam minderről egészen 2004-ig, amikor váratlanul agyi infarktust kaptam – meséli *Dallos Zsuzsanna*, az egyesület alapító titkára és működtetésének fáradhatatlan motorja. – Szinkrontolmács, szakfordító és egy bank személyzeti vezetője voltam, míg össze nem estem. Amikor magamhoz tértem, nem tudtam írni, olvasni, a beszédem pedig nehezen volt érthető. Szerencsére

„A stroke-os betegek egyharmada meghal a roham után. A szerencsésebb harmaduk teljesen felépül. Ám a maradék harmadnak nagyon lassan gyógyuló károsodásokkal kell tovább élniük.”

a mozgásom nem sérült. A beszédre való képességem viszonylag hamar visszatért. Érdekes, hogy először a német nyelv, aztán a magyar. A kettő között ma sincs átjárás – vagy németül beszélek, vagy magyarul. Szóban semmit nem tudok lefordítani. Írásban mindez működik. Az angol örökre eltűnt. A számítógéppel jól elboldogulok, ma már tudok helyesen írni, de a számokat ma sem értem pontosan. Fél évig voltam betegállományban, utána visszamentem dolgozni, ám másfél év után megvált tőlem a cégem, majd leszálalékkoltak.

Erős Antónia,
az Egy Csepp Figyelem
Alapítvány létrehozója

Egy Csepp Patikahét május 21-27.

Mi fizetjük az ÁFÁ-t!
Az „egycseppes” gyógyszertárakban
**27% kedvezményrel
vásárolhat**

Accu-Chek Active vércukormérőt,
Accutrend Plus koleszterinmérőt,
Accutrend Cholesterol tesztcsíkot, és
dr.hu BD-8200 automata felkaros
vérnyomásmérőt!

Egy Csepp
Figyelem
Alapítvány

Egyszer élünk.
A cukorbetegség figyelmet követel.
Nézzé meg, hol van az Önhez
legközelebbi „egycseppes” gyógyszertár:
egycseppfigyelem.hu/patikakereso
Kövessen minket a Facebookon!

TÁMOGATÓINK:

FOLYTATÁS
A KÖVETKEZŐ OLDALON

A kártyákon szereplő neveket fel kell olvasni, így gyakorolnak a betegek

Annak, aki csak felületesen ismer, nagyon nehéz megítélni, mi az, amit tudok, és mit nem. Amikor meg kellett válnom a munkahelyemtől, nagyon el voltam keseredve, hiszen minden tudásom ugyanúgy ott van a fejemben, mint az agyvérzés előtt. Arról, hogy a stroke következtében nálam is kialakult az afázia nevű betegség, szinte véletlenül értesültem: Krasznár Felícia logopédus, a terület szakértője közölte velem. Kiderült, hogy az agy beszédműködést szabályozó részének zavarát érintő tünetegyüttes nagyjából minden harmadik stroke-ot átélt embernél jelentkezik. Úgy gondoltam, fontos lenne, hogy segítsünk rajtuk. Hárman hoztuk létre az egyesületet. Krasznár Felícia a logopédia módszereivel segíti a hozzánk járókat, hogy újra megtanuljanak beszélni, írni, olvasni. *Dr. Pataky Ilona* neuropszichológusként a csoportfoglalkozásokat vezeti. Az én szerepem is fontos, hiszen érintettként pontosan tudom, mit élnek át a betegek. A leghétköznapiabb dolgok sem működnek. Bajban voltam a számokkal, ezért lehetőleg bankkártyával fizettem vagy tételzettel, mert egyszerűen nem értettem, amit mondanak. Tolmács és szakfordító voltam – most újra kéne tanulnom a politikusok, sőt az országok nevét is.

AKIKRE RÁSZAKADT AZ ÉG

– Természetesen egy fillérünk sem volt, magánszemély támogatásával indítottuk az egyesületünket – folytatja Dallos Zsuzsanna. – Először helyet kellett találnunk – ez három és fél éve sikerült, azóta minden szerdát

a betegekkel töltöm. Az időm jelentős részét a pályázatok írása és a velük kapcsolatos adminisztráció foglalja le. A pályázatok beadása után kezdődik a szponzorok felhajtása, mindez rengeteg időt és energiát igényel. Néha a férjem rám is szól, mit csinálok még éjjel fél tizenegykor a számítógép előtt.

– Minket a betegek találnak meg – meséli Zsuzsanna. – Sajnos, csak a fővárosiakkal tudunk foglalkozni, közülük is azokkal, akik képesek önállóan közlekedni. Egyelőre heti két alkalomra kaptunk helyet az Erzsébetvárosi Közösségi Házban – hétfőn délelőtt és szerda délután négy-négy órában, telt házzal dolgozunk.

A munka nagy része a logopédia, de fontos eleme a csoportos foglalkozás is. Ezt vezeti dr. Pataky Ilona szerdánként. A résztvevők szinte kivétel nélkül kiváló szellemi képességekkel rendelkező emberek, akikre egyszer csak „rászakadt az ég”. Azt sem tudják elmondani, mit akarnak, nem képesek egyedül lemenni a boltba, aláírni a nevüket. Egy pillanat alatt rettenetes mélységbe zuhantak. Amióta együtt vannak, másképp látják a világot. Sokat nevetnek, ugratják egymást, jól érzik magukat. Ezért jár vissza, aki teheti, akár évekig is.

– A férjem, aki látja, hogy mennyit dolgozom, milyen fáradt vagyok, néha megkérdezi, miért csinálom – mosolyog Zsuzsanna. – Mert ezért élek, válaszolom. Feladatom van, minden reggel nekiláthatok a feladataimnak. Ezt nem adom fel!

NAPPALI ELLÁTÓT MŰKÖDTETNÉNEK

– Van egy beteg közöttünk, aki a tévében dolgozott, teljesen egyedül él, a szülei meghaltak. Agyvérzést kapott, a munkatársai találtak rá két nap elteltével. Lebénult a jobb oldala, nem tudja ellátni a munkáját. Rokona, pénze nincs, nem volt más lehetősége: a huszonekét éve elvált felesége feladta saját munkáját, hogy őt ápolhassa. Mostanra elfogyott minden anyagi tartalékuk, fogalmuk sincs, hogy mit csináljanak. Ilyenkor töröm a fejem én is, hogyan tudnék segíteni. Egyelőre nincs ötletem – sóhajt Dallos Zsuzsanna. – Nekem szerencsém van, rendes bejelentett munkahelyem volt, és nagyon sokat dolgoztam, így viszonylag normális a nyugdíjam, de akik minimálbéren voltak bejelentve, azoknak nagyon kevés pénz jár. Az említett beteg havi harminkétezer forintot kap.

Miért nem jár támogatás az afáziásoknak? Mintha a beszédképtelenséget nem vennék komolyan. Én is azt hittem, hogy egy hét múlva, két hónap múlva, fél év múlva visszamegyek dolgozni. Legnagyobb vágyunk egy nappali ellátó létrehozása, ahová mindennap be lehetne hozni a betegeket, és a családtagjaik nyugodtan mehetnének a munkahelyükre. Most úgy néz ki, talán lesz egy saját helyünk, egy háromszobás lakás, ami egyrészt óriási előrelépés, másrészt viszont teher – hiszen nekünk kell fenn- és rendben tartani, fizetni a költségeket, állandó bevétel nélkül. De pályázunk, nem adjuk fel. Tavaly már több tízezer forintot kaptunk a nekünk felajánlott adó 1 százalékokból. Idén még többre számítunk – sok kicsi, sokra megy – mosolyog Zsuzsanna, és neki el is hiszem.

Vig György

HIRDETÉS

INTERHERB NAPI1
a szelíd gyógymód

MÉREGTÉLÉNÍTÉS REGENERÁLÁS

Máriatövis
A máj védelmére

Zöldbúzafű
A szervezet tisztítására

Fokhagyma
A szív-érrendszer támogatására

NAPI1 gyógynövény kapszula

1 HAVI ADAG

AJÁNLOTT TERMÉKEINKET ÉS TOVÁBBI INTERHERB NAPI1 GYÓGYNÖVÉNY KAPSZULÁINKAT MEGVÁSÁROLHATJA:
a **EBBSMANN** boltokban, gyógyszertárakban, gyógynövény szaküzletekben és referenciapontokban, a HerbaHázban 1087 Bp., Szászados út 18., valamint webáruházunkban:
www.interherb.hu | info vonal: 1 3 339 339